

Samordningsansvar på gemensamt driftsställe och vid bygg- och anläggningsarbete

Syfte

Syftet med rutinen är att beskriva vad samordningsansvar för gemensamma driftställen innebär. Rutinen beskriver även hur Teracom samhällsnät arbetar med arbetsmiljöfrågor när andra arbetsgivare utför uppdrag i våra anläggningar. Rutinen ska också klargöra hur samordningsansvaret förhåller sig till ansvaret för byggarbetsmiljösamordning på byggarbetsplatser som genomförs på ett gemensamt driftställe.

Ansvar

I Arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter om byggnads- och anläggningsarbete (AFS 1999:3) finns regler om ansvar för samordning av arbetsmiljöfrågorna på fasta driftställen samt byggarbetsplatser.

Om ett fast driftställe är gemensamt arbetsställe för flera verksamheter är det den som råder över arbetsstället som är ansvarig för samordningen av arbetsmiljöfrågorna. Detta ansvar kan överlåtas till någon som bedriver verksamhet på arbetsstället (ska inte förväxlas med uppdragstagare för byggherren).

Den som är ansvarig för samordningen av arbetsmiljöfrågor på ett gemensamt driftsställe ska se till att:

- arbetet med att förebygga risker för ohälsa och olycksfall samordnas på det gemensamma arbetsstället,
- arbete tidsplaner på det sätt som behövs för att förebygga risker för ohälsa och olycksfall till följd av att olika verksamheter pågår på arbetsstället,
- allmänna skyddsanordningar inrättas och underhålls och allmänna skyddsregler för arbetsstället utfärdas,
- ansvaret för de speciella skyddsanordningar som kan behövas för ett visst eller vissa arbeten klargörs, och
- personalutrymmen och sanitära anordningar inrättas på arbetsstället i behövlig omfattning.

Den som låter utföra ett byggnads- eller anläggningsarbete ("byggherren")

Har huvudansvaret för att arbetsmiljön under byggskedet beaktas under förberedelsen av byggprojektet (planeringen och projekteringen). Byggherren har också ansvaret för att förhandsanmälan, arbetsmiljöplan och dokumentation

upprättas, liksom för att en byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering utses (Bas-P). Byggherren har dessutom ansvaret för att utförandet av byggnads- och anläggningsarbetet samordnas ur arbetsmiljösynpunkt och ska också utse byggarbetsmiljösamordnare för utförandet av byggnads- och anläggningsarbetet (Bas-U).

Bas-P

Ska samordna projekteringen med avseende på arbetsmiljön och se till att arbetsmiljöplan och dokumentation upprättas.

Projektörerna (arkitekter, konsulter med mera)

De har också, inom ramen för sitt uppdrag, ansvar för att arbetsmiljön under byggskedet beaktas vid förberedelsen av byggprojektet.

Bas-U

Ska samordna arbetena ur arbetsmiljösynpunkt, anpassa arbetsmiljöplanen till hur arbetena verkligen utförs, kontrollera att arbetena utförs på ett ur arbetsmiljösynpunkt korrekt sätt och att arbetsmiljöplanen följs.

Andra företag

Ska lämna uppgift till Bas-U om de särskilda risker som kan uppstå på grund av den egna verksamheten.

De som bedriver verksamhet eller utför arbete på det gemensamma arbetsstället ska följa anvisningar från byggarbetsmiljösamordnare i fråga om byggnads- och anläggningsarbete och från den som är ansvarig för samordningen av arbetsmiljöfrågor i övriga fall. Entreprenörer ska också följa de instruktioner som finns i Entreprenörscenter på Teracoms webbplats.

Överlåtelse av byggherrens arbetsmiljöansvar till självständig uppdragstagare

Vi kan i upphandlingsfasen skriftligt avtala att överlåta vårt arbetsmiljöansvar som byggherre till en uppdragstagare i enlighet med 3 kap. 7 c§ i AML. Det innebär det bland annat att uppdragstagaren sköter åtagandet att utse och stå för funktionerna Bas-P och Bas-U.

För en överlåtelse av arbetsmiljöansvaret krävs att uppdragstagaren självständigt kan ta över planeringen/projekteringen samt genomförandet av projektet, alltså utan inblandning från byggherrens sida. Det kan inte räknas som självständigt om byggherren till exempel anlitar olika entreprenörer genom en delad entreprenad.

I de fall vi inte överlåter byggherrens arbetsmiljöansvar till en uppdragstagare är det vi som är ansvariga för att utse en Bas-P och Bas-U. Vi kan utse oss själva eller någon annan till dessa roller. De som utses till Bas-U och Bas-P ska vara lämpliga för

uppdraget. Teracom får endast de som har erforderlig och dokumenterad inneha kan inneha dessa Bas-P/U rollerna.

Elsäkerhet

Elsäkerhetslagstiftningen ställer också krav på elanläggningens utformning och skötsel. För att klara dessa krav har Teracom samhällsnät utsett eldriftansvariga som inom sina geografiska områden har ansvar för anläggningens standard och skick. De har också ansvar över vilka som ska ha rätt att vistas i respektive utföra arbeten i drift- och elrum. För de Koaxialanläggningar som distribuerar högfrekventa elektromagnetiska fält/HF från sändare till sändarantennor är en eldriftansvarig utsedd för hela Teracoms verksamhet i Sverige.

Genomförande

Beroende på förutsättningarna för det planerade arbetet samt vilka aktörer som förväntas verka på platsen behöver dessa ansvar hanteras på olika sätt. Nedan följer exempel på olika situationer och hur de ska hanteras i Teracoms verksamhet.

Samordning vid genomförande av enbart byggnads- och anläggningsarbete

Arbeten som sker på platser där vi inte har något fast driftsställe utan enbart är ett bygg- och anläggningsarbete innebär och vid överlåtelse av byggherreansvaret till en självständig uppdragsgivare. Ansvarar Uppdragsgivaren för att förhandsanmälan, arbetsmiljöplan och dokumentation upprättas, liksom för att en byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering utses (Bas-P). Byggherren har dessutom ansvaret för att utförandet av byggnads- och anläggningsarbetet samordnas ur arbetsmiljösynpunkt och ska också utse byggarbetsmiljösamordnare för utförandet av byggnads- och anläggningsarbetet (Bas-U).

Samordning vid genomförande av byggnadsarbete på ett gemensamt driftsställe

Vid upphandlingar där bygg- och anläggningsarbeten ska genomföras på fast arbetsplats för Teracoms personal (ex. storstation där personal har sin administrativa arbetsplats) är det lämpligt att vi har kvar vårt byggherreansvar. Vi ansvarar därmed över att bland annat utse en Bas-P och Bas-U. Vi kan utse oss själva eller en entreprenör till dessa roller.

Om en byggarbetsplats utgör gemensamt arbetsställe med annan verksamhet på ett fast driftsställe (vanligt vid till exempel ombyggnationer) ansvarar byggherren för samordningen av de arbetsmiljöfrågor som rör byggarbetena. Den som är ansvarig

för samordningen av arbetsmiljöfrågorna på det gemensamma driftsstället ska se till att ett samråd hålls med den som är utsedd till byggarbetsmiljösamordnare. Samordningsansvarig för det fasta driftsstället är ansvarig chefen för fälttjänst området på Teracom.

I de fall arbetet är i eller påverkar drift- och el-rum eller koaxialanläggningar med mer än 500 W effekt ska samordning också ske med berörd eldriftsansvarig.

Samordning för gemensamt driftsställe där det inte pågår byggnads- och anläggningsarbete

I de fall där fler verksamheter bedriver arbete men som inte räknas som bygg- och anläggningsarbete på gemensamt driftsställe ska arbetet utföras med hänsyn till de regler verksamheten omfattas av.

Samordningsansvarig ska se till att alla inblandade känner till de säkerhetsinstruktioner som finns framtagna och de övriga åtgärder som är vidtagna för att arbetet ska vara säkert.

Om arbeten utförs i drift- eller el-rum ska berörd eldriftsansvarig delta i planeringen av arbetet tillsammans med den som är samordningsansvarig.